

עפ"א (חיפה) 36610-01-16 - אבראהים בויראת נ' מדינת ישראל

עפ"א (חיפה) 36610-01-16 - אבראהים בויראת נ' מדינת ישראל מחוזי חיפה

עפ"א (חיפה) 36610-01-16

אבראהים בויראת

נגד

מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פלייליים

[15.10.2025]

כבוד השופט זיו אריאלי

החלטה

- לפני בקשה לעיכוב ביצוע של פקודת מאסר שניתנה בעניינו, בגין אי תשלום קנס - ולביטולה.
- בקצרה ייאמר כי ביום 10.12.15 נגזר דינו של המבקש, בבית משפט השלום בחדרה [ת.פ. 50447-09-14], לאחר שהורשע על פי הודאתו בביצוע עבירות של אי קיום צו הריסה וצו איסור שימוש, וכן בעבירה של שימוש ללא היתר במקרקעין [עבירות על סעיפים 210 ו-204(א) לחוק התכנון הבניה]. על המבקש הוטלו 6 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, מאסר מותנה וכן הופעלה התחייבות כספית בסך ₪ 25,000 עליה חתם המבקש בתיק קודם.
- המשיבה הגישה ערעור על גזר דינו של בית המשפט קמא. ביום 23.2.15 ניתן פסק הדין. בית המשפט קיבל את הערעור והחמיר בעונשו של המבקש, בשני רכיבים. עונש המאסר המותנה הוחמר, וכן הוטל על המבקש קנס כספי בסך ₪ 21,000 (אשר ישולם ב- 30 תשלומים חודשיים בני 700 ₪ כל אחד), או 105 ימי מאסר תמורתו.
- ביום 28.1.25 נחתמה פקודת מאסר בעניינו של המבקש, לאחר שהובהר כי המשיב לא שילם את הקנס.
- ביום 19.8.25 הוגשה בקשה לעיכוב ביצוע פקודת המאסר ולביטולה. בבקשה נטען כי המבקש לא שילם את הקנס בשל מצב כלכלי קשה ונסיבות משפחתיות חריגות. הוא אינו עובד החל מיום 1.1.11. לחובתו תיקי הוצאה לפועל, וחובותיו מסתכמים בכמיליון ₪. נטען כי ההודעה בטרם הוצאת פקודת המאסר - לא הומצאה כדין לידי המבקש. על פי אישור המסירה - נמסרה ההודעה לבנו של המבקש, אלא שלא מדובר בחתימתו, ובנוסף - הבן חולה במחלה גנטית מסכנת חיים, ומצבו אינו מאפשר לו לחתום על מסמכים משפטיים או להבין את משמעותם. עוד נטען כי הכתובת המצוינת באישור המסירה אינה כתובתו של המבקש והוא מעולם לא התגורר בה.

6. המשיבה מתנגדת לבקשה. נטען כי למבקש חובות נוספים למרכז לגביית קנסות וסך חובותיו עומד על כ- 147,000 ₪. נטען כי המבקש לא שילם את הקנס שהוטל עליו, נשלחו אליו דרישות תשלום בהתאם להוראות הדין (סעיף 5 לחוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות) אשר הומצאו לידיו כדין - דרישה ראשונה ביום 23.7.17, ואחת נוספת ביום 30.10.17. הליכי הגבייה הוקפאו שכן ניתן צו כינוס נכסים למבקש. עם מתן צו הפטר, ביום 24.2.21 - המשיך המרכז בנקיטת הליכי גבייה. המבקש לא פעל להסדר החוב וביום 14.10.24 נשלחה למבקש התראה טרם הפעלתה של פקודת המאסר. ההתראה נשלחה לכתובת המבקש על פי הנתונים שבמרשם האוכלוסין. ההתראה נמסרה לבנו של המבקש. חובו של המבקש נכון להיום עומד על כ- 50,000 ₪.
7. ביום 25.8.25 התקיים דיון בבקשה, במהלכו חזרו הצדדים על טענותיהם. בתום הדיון הוריתי למשיבה להגיש לתיק בית המשפט פלט ממרשם האוכלוסין התומך בטענתה לפיה מכתב ההתראה טרם הפעלת פקודת המאסר - הומצא לכתובתו של המבקש, הרשומה במרשם האוכלוסין. עוד ציינתי כי טוב יעשו הצדדים אם ימצו את ההידברות ביניהם, אשר תייתר את הצורך בהכרעה שיפוטית.
8. המשיבה הגישה ביום 7.9.25 את תמצית הרישום, אישרה כי תמצית הרישום אינה כוללת את כתובת המבקש בשכונת אלע'זאלאת באום אל0פחם, אם כי על פי תצהיר המוסר - מכתב ההתראה נמסר באופן אישי לכתובת בה אותר המשיב, ויש לראות במסירה כמסירה כדין. עוד נטען כי לאורך כל התקופה מעת שניתן גזר הדין - לא שילם המבקש את הקנס, ומכאן שאין לו להלין אלא על עצמו. המשיבה הציעה, לפני משורת הדין, לאפשר למבקש לשלם את יתרת קרן הקנס תוך 60 יום, לצורך ביטול פקודת המאסר. בנוסף, עליו להגיש בקשה מנומקת להסדר החוב הכולל (שכן למבקש חובות בגין הליכים אחרים).
9. לאחר שהוריתי למבקש להגיש תגובתו להצעת המשיבה, הוגשה תגובתו ביום 29.9.25. הלה ציין כי הוא אינו מתנגד לתשלום יתרת קרן הקנס בתוך חודשיים, ובלבד שבית המשפט יורה על ביטול תוספת הפיגורים שהתווספה לקנס. לתנאי זה מתנגדת המשיבה, נוכח הוראת סעיף 5ג' לחוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות.
10. משלא באו הצדדים לידי הסכמה (על אף שהדגשתי בפני הצדדים, חזור והדגש, כי הפערים ביניהם אינם משמעותיים) - לא נותרה ברירה אלא להכריע בבקשה לביטול פקודת המאסר.
11. לאחר ששמעתי את טענות הצדדים נחה דעתי כי דין הבקשה להידחות.
12. שתי טענות עומדות בבסיס הבקשה. האחת מתמקדת בפגמים שנפלו, לטענת המבקש, בביצוע המצאות של ההתראות מאת המרכז לגביית קנסות, טרם הוצאת פקודת המאסר. הטענה השנייה מתמקדת בטעמים מיוחדים אשר יש בהם, לשיטת המבקש, כדי להצדיק הפחתה של סכום החוב.

13. אשר לטענה הראשונה, הרי שלא מצאתי בה כל ממש. עיון בהתראות שנשלחו למבקש ולאישורי המסירה אשר צורפו לתגובת המשיבה (נספח 3) מלמד כי מדובר בהמצאות ובמסירות כדין. על פי האישור מיום 30.10.17, נמסרה התראה לידי המבקש עצמו, ונחתמה על ידו (המבקש לא העלה כל טענה בעניין אישור זה). ולעניין מכתב ההתראה טרם הוצאת פקודת מאסר חלף קנס, הרי שהמכתב נמסר לבנו של המבקש, ונחתם על ידו ביום 14.11.24. המבקש אינו חולק כי ג'עפר הוא שם בנו. הטענות כי זו אינה חתימתו של הבן, כי אין באפשרותו של הבן לחתום או להבין את משמעות המסירה, או כי אפשרות מפגש בין פקיד הדואר לבין הבן "אינה סבירה" נוכח מצבו הרפואי של הבן - הן טענות אשר נטענו כולן בעלמא, ללא אסמכתא וללא ביסוס ראיתי. התיעוד הרפואי שצורף מלמד כי בנו של המבקש יליד 2/2004. הגם שמצבו הרפואי מורכב - אין כל אינדיקציה על פגיעה או הנמכה קוגניטיבית הפוגעת ביכולת הבנה. אף המסמכים שצורפו מאת המוסד לביטוח לאומי מלמדים כי הגם שהבן סובל מאפילפסיה ומתסמונות נוספות - הוא מצוי בהכרה, משתף פעולה באופן מלא, הליכתו יציבה ותקינה.
14. אני דוחה לפיכך את הטענה כי נפל פגם כלשהו בהמצאת דרישות התשלום או מכתב ההתראה טרם הוצאתה של פקודת מאסר בעניינו של המבקש.
15. אשר לטענתו הנוספת של המבקש בדבר נסיבות וטעמים המצדיקים הפחתה של תוספת הפיגורים - הרי שדינה להידחות. בצדק ציינה המשיבה כי בעניין זה קיימים למעשה שני מסלולים מקבילים. האחד - פניה למנהל המרכז לגביית קנסות, לפי סעיף 5' לחוק, בבקשה מנומקת לפטור מתשלום תוספת פיגורים. השני - פניה לבית המשפט, לפי סעיף 69 לחוק העונשין.
16. בענייננו המבקש עותר לבית המשפט כי יפטור אותו מתשלום תוספת הפיגורים. אלא שהבקשה אינה עומדת בהוראות הדין (לא צורף לה תצהיר כנדרש בסעיף 69(ב) לחוק העונשין) ואף לא צורפו מסמכים ואסמכתאות לתמיכה בטענה בדבר מצב כלכלי קשה שאינו מאפשר עמידה בתשלום תוספת הפיגורים. מעבר לכך יש לתת את הדעת לכך שהמבקש לא ביצע במהלך כל השנים כל פנייה למרכז, לא ביקש לפרוס את החוב או להסדיר תשלום. למעשה, הסכום הראשון ששילם המבקש - קרוב לעשר שנים לאחר פסק הדין - הופקד בקופת בית המשפט כתנאי לעיכוב ביצוע פקודת המאסר בעניינו. נראה לפיכך כי אין מקום ללכת עוד לקראת המבקש, אשר מוכיח בהתנהלותו כי רק כאשר "החרב המתהפכת" של מאסר חלף קנס מונפת מעל ראשו - מואיל ומשלם תשלומים על חשבון הקנס שהוטל עליו בשנת 2016.
17. הבקשה נדחית לפיכך. ניתנת בזה ארכת חסד אחרונה למבקש להסדיר את תשלום הקנס, במלואו (לרבות תוספות הפיגורים) וזאת תוך 60 יום מהיום. ככל שלא יוסדר תשלום הקנס במלואו, ניתן יהיה לבצע את פקודת המאסר.
- המזכירות תעביר את העתק ההחלטה לצדדים.
- ניתנה היום, כ"ג תשרי תשפ"ו, 15 אוקטובר 2025, בהעדר הצדדים.